

Franciska Rosenkildes folkemødetale

Taler

Franciska Rosenkilde
Politisk leder af Alternativet

Dato

15. juni 2024

Sted

Hovedscenen, Allinge

Hva' så, Allinge!?

Det er vores sidste dag sammen her på Bornholm. Og personligt har jeg haft et rigtig godt møde – det håber jeg også, I har.

Folkemødet markerer et af de sidste arrangementer i den politiske kalender.

Jeg vil gerne dele nogle af mine tanker om et stort tema. Jeg vil gerne gå i dybden med vores kollektive guld.

Man får hurtigt en fornemmelse af, at hver gang Finansministeren tæller efter ... så dukker der lige fem-ti milliarder ekstra op.

Sidste år blev der først lagt 10 milliarder til råderummet. Så fire milliarder. Og for et par uger siden så 11 milliarder mere ...

Men hvad skal de bruges til, alle de penge? Hvad skal den stærke danske økonomi gøre godt for?

Når jeg lytter efter i den politiske debat ... Så skriger venstrefløjen: ”velfærd”. Højrefløjen skriger: ”skattelettelse”. Og vores regering insisterer på, at vi kan få det hele...

I mine ører lyder det som den samme, gamle, politiske sang, vi har hørt fra Folketinget i årtier ... Men sangene har ikke løst de kriser, vi står i. Og slet ikke den største krise af dem alle: Klimakrisen

Jeg vil gerne prøve noget andet ... Alternativet vil gerne prøve noget andet. For vi er trætte af de gamle sange ...

Jeg savner, at vi tør tale om noget andet i dansk politik. Jeg savner en samtale om, hvad der reelt har værdi i vores samfund!

Hvordan vores børn **kan** have trygge børneliv ... Hvor børnene kan blomstre på deres egne præmisser. Hvor der i institutionerne er tid og overskud til at give børnene plads, når de har brug for dét. Og til at give dem omsorg, når de har brug for dét.

Hvordan mennesker med handicap kan leve værdige liv. Kan få de hjælpemidler, de har brug for, til at kunne komme igennem dagen på en god måde. Få den rette assistance, så de kan leve gode liv.

Jeg tænker også på ... Inspirerende og dannende skoler. Hvor lærerne har tid til den enkelte elev. Hvor læreren har tid til at forberede sig godt. Til at lave forløb, der inspirerer og åbner verden for eleverne.

Men er det ikke klassiske velfærdsideal, jeg lige har beskrevet?

Jo, det er det måske. Men det er bare ikke dét, vi får!

Og hvorfor får velfærden lov til at forfalde på den måde – i et ellers velfærdselskende samfund?

Det gør den, fordi vi IKKE indretter vores samfund efter, hvad der virkelig har værdi. For vores klode, og for de mennesker, der bor her.

Velfærdssamfundet var en fantastisk investering. Men det har nået sin begrænsning.

Vi har nu i en årrække brugt enormt mange kræfter på at optimere vores velfærds-institutioner. På at indføre neo-liberal ”best practice”... Men mange steder er buen spændt for hårdt!

Da jeg var barn for 45 år siden – der kom lægen ud, når jeg havde ondt i ørerne – selv om aftenen! Med medicin i tasken og overskud til at trøste.

Da jeg selv blev mor 25 år senere, der kom lægen ikke længere ud – men vi

kunne til gengæld besøge lægevagten og få god vejledning.

I dag, 40 år efter, der oplever mange af os, at systemet er så presset, at man ofte skal sidde timer i telefonkø ... For så at få fat i en medarbejder, der er alt for presset. Som ikke har tid til meget andet end at foreslå en øget dosis panodil – og så at søge egen læge på mandag...

Vi har indrettet vores samfund på pengenes præmisser ... Men dét skaber bare ikke de bedste liv.

Vi har udviklet en politisk praksis i det her land ... Hvor vi konsekvent overser den reelle værdi af omsorg i samfundet. På trods af, at ingen kan leve uden andre.

Vi lærer, at omsorg er en udgift. At vi kan optimere og spare penge på omsorgsydelser.

Men når systemet bliver mere og mere fjendtligt ... Så bliver det i højere og højere grad et spørgsmål om den enkeltes ressourcer... Om den enkeltes privilegier... Hvis man skal have et værdigt liv.

Den – går – ikke! Deri ligger velfærdssamfundets begrænsning.

Vi har brug for en økonomi, der tager omsorg langt mere alvorligt. Som tager klodens grænser langt mere alvorligt.

Det handler om balance. Det handler om at skabe menneskelig trivsel inden for klodens bæreevne.

Nogen kalder det trivselsøkonomi – jeg kalder det det bæredygtige samfund.

Noget af det fede ved at være politiker er, at man får lov til at møde alle mulige kloge og spændende mennesker ... Også på det her Folkemøde.

Men nogle gange ... Så møder jeg også nogle mennesker, der er ... Knap så ... Spændende ...

Jeg taler fx om Knud ... Som jeg havde en udveksling med i en af de store aviser.

Under overskriften: ”Den hellige Franciska er stukket helt af med sine angreb på landbruget” ... Dér havde skribenten Knud skrevet et debatindlæg – henvendt til mig.

Knud kaldte mig både ”fakta-resistent” og ”totalt uden for pædagogisk rækkevidde”.

Men udover svinere, så formulerede han også et spørgsmål...

”Landbruget producerer jo bare dét, kunder vil købe! Er det så svært at forstå?”, spurgte han. ”Sådan er markedet!”

Jeg skrev ...

”Kære Knud ... Det frie marked, du refererer til, det findes ikke. Landbruget er det erhverv, der modtager allermest offentlig støtte. Cirka 15 mia. kr. om året.

Og støtten ... Den er skæv! Den understøtter særligt én type landbrug: Det konventionelle, animalske stordrift-landbrug. De store dyrefabrikker, som vi i blevet eksperter i.”

Men hvorfor skal Danmark gå enegang ... Og være verdens største kødproducent?! Når konsekvenserne er SÅ store. For dyrenes velfærd. For vores egen sundhed. Og for vores natur, miljø og klima.

Vi ville kunne producere langt mere mad, hvis vi dyrker det til mennesker – og ikke til produktionsdyr... Og vi ville få plads til mere økologi. Til mere vild natur. Dét ville være et grønt foregangsland!

Jeg er ikke efter landmanden. Jeg er ude efter landbrugets lobby.

Og så er jeg ude efter politikerne. For landbrugets grønne omstilling er et strukturelt problem. Og det er politikernes ansvar at finde løsninger på strukturelle problemer.

Vi skal gøre det billigere og nemmere at tage de bæredygtige valg – også i landbruget! Det er Alternativets politik.

Det skal være billigere at tage toget til Paris – end flyet.

Det skal være billigere at få sin vaskemaskine repareret – end at købe en ny.

Og det skal være billigere at købe lokale, økologiske fødevarer – end varer fyldt med sprøjtegifte, transporteret fra den anden side af jorden.

Vi skal have større ambitioner for vores fælles naturressourcer. For vores klode!

Man skal stå model til meget, når man er klimatosse ... Fra Knud – og fra alle mulige andre.

Men det betyder ikke, at vi har mistet modet i Alternativet. Nej, den grønne omstilling VIL frem. Danskerne vil en grøn omstilling.

Og på den håbefulde note vil jeg slutte min tale. Kære Folkemødet – tusind tak for i år! Tak for ordet.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Alternativet, Folkemødetale, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/franciska-rosenkildes-folkemodetale-2024>